

Тадбиркорлик

ХУНАРЛИНИНГ ҚҮЛИ ГУЛ

Кадимдан юртимизда шогирд бирёйла ўз устозидан хунар ўргана тириб, уни амалда мустакил кўрсата берга олган. Шахримизнинг Бектемир туманида фаолият юритаётган «Дурдона — холис» хусусий фирмасида бўлганимизда хам ана шундай уста-шогирд анъаналари давом этаёттанилигининг гувоҳи бўлди.

Инсон ўз билганини эмас, шу билан бирга ўргонанинг яхётга тадбири этиб, уни янада мукаммалроқ эгаллашга интилса мақсадга мувоғиф, бўлди, — дейди «Дурдона — холис» хусусий фирмаси ракаби Матлуба Нормуротова субхатимиз интиқосида. — Бу касб менга мөмкером. Қадимда ҳар бир оиподга, ййника киз болалар балоғот ўшига етмасиданоқ бувиси ёки онаси хунар ўргатганлор. Негидор кейинчалик ушбу хунарларга оҳоли ўртасида эҳтиёж йўклигидонми, аста-секин камоя борган. Лекин «Хунарлининг кўли гул» деган мокол бежизга айтилмайди.

Сиз уста-шогирд дастури бўйича фаолият юрита бошласбиз. Бунга қандай оимиллар сабоб бўлди?

Милий хунармандичиклар ососида фаолият юртишини ачнадан бўён режалаштириб юрган эдим. Аммо ойрим сабобларга кўра ишини бошашга имконият бўлмоди. Имконият туғилғач хунар эталлашга иштичи бўлган ўши қизларни жалб этишига корор килдим. Шунингдек, ногирон хотин-қизларнинг эса ҳар қандай ишини хам бажариша лаётийдай йўк. Биз она шундай хотин-қизларимизга хунар ўргатиш мақсадида бу ишларни бошагангизмиз.

Шогирдларимиз касбни мукаммал эгаллаған бўлсада, ишисиз қолишига мажбурлар, Чунки бундай ишлаб чиқариш корхоналари шоҳримизда жуда камчилликни тошқин этади. Шуларни инобатга олиб, фирмамизнинг фоилиятини қайтадан кўриб чиқиб, бизда ўқиб битирган шогирдларимизни иш билан таъминлаш чораларни кўрмодамиз. Хусусан, бу борада иктиносидай ёрдам кераклиги туфайли меҳнат органи томонидан 320 минг сўм имтиёзи кредит

олишга тўғри келади. Лекин бу кредитни жуда кийинчиллик билан, янни 7 ой дегандо одид.

Бунга қаршиликлар бўлмадими?

Олаётган 14 фойзи имтиёзли кредит, ана шундай юргурулор, сансолорлик ва хужжатларни қайта-қайта тайёрлашпаш хисобига имтиёзис кредитга айланди-колди. Ҳам ашё йўклигидан ишларимиз бутунлой тўхтоди. Асосан кўпроқ туман миллӣ бандиша ушланиб колинди. Эмишик, кичик кредитлар учун ҳали оник кўрсатмалор йўк. Ана шунако отанг баор, онага бор, дегланаридек охири бир амалладик. Туман тадбиркорлар поласати бу борада бизга ёрдам берди.

Шогирдларининг келажакда қандай хунарларни эгаллаиди?

Улар милий хунармандичиклар ососида уста-шогирд услуги билан зардўзлик, каштачиллик ва гилом тўкувчилик сирларини тўлиқ, ўргондилар. Айни йўлда 16 ёшдан 50 ёш гача бўлган 50 дан зиёд хотин-қизлар ушбу касблар бўйича ўрганмодилар. Уларнинг 60 фойзи ногирон хотин-қизлар. Шу сабабли ҳам иложи борича чўнгилларини оғртимиш, уларга ёрдам бернишга интилизмис. Болалик аёллорнинг шароитини ётиборга олган холда ишини унорларни хонадонлорида ташкил этганимиз. Бу ҳам иши-мизнинг ўзига хос жиҳатлоридан.

Бизнинг вазифамиз уларнинг бахораган ишларига қараб тўғри ҳақ тўлаш ҳамда шароит ҳардайтириб беридир. Кейинги режаларимиз маҳсулотларимизнинг янги-янги турларини яратиб, уни хорижга экспорт килиш, милий хунармандичиклар санчани равнавига муносиб улуш кўшишдир.

**Сұхбатдош
Очил ҲАЗРАТОВ.**

Мехнат жамоасининг мудафакиятгари кўп жиҳатдан унда ижодий изланишлар кеңгир тарбиянига ўзага келтиришга багли. Ишлаб чиқаришнинг турли жараёниларни тақомиллаштириш, ишлаб чиқаришнинг турли жараёниларни тақомиллаштиришадиган ачмалларни жорий этиши, ходимлар ишини ташкил этишина яхшилашга қаратилган чора-тадбирларга ўзига бўлсан ишлаб чиқаришнинг турли жараёниларни тақомиллаштиришадиган жараён эмас. Бунинг учун раҳбар (иш бошкварлари менежер) бир мақсадда йўналтирилган — ижодкорликнинг турли кирарларини рабатлантиришадиган шарт-шароитларни вуҳуда кетириш чора-тадбирларни кўриб бериши керак.

Масалан, жамоада ҳим қандай изланишлар чиқаршириянига ишлаб чиқаришни яшини ташкил этишини тақомиллаштиришадиган жараён эмас. Бунинг учун раҳбар (иш бошкварлари менежер) бир мақсадда йўналтирилган — ижодкорликнинг турли кирарларини рабатлантиришадиган шарт-шароитларни вуҳуда кетириш чора-тадбирларни кўриб бериши керак.

Масалан, жамоада ҳим қандай изланишлар чиқаршириянига ишлаб чиқаришни яшини ташкил этишини тақомиллаштиришадиган жараён эмас. Бунинг учун раҳбар (иш бошкварлари менежер) бир мақсадда йўналтирилган — ижодкорликнинг турли кирарларини рабатлантиришадиган шарт-шароитларни вуҳуда кетириш чора-тадбирларни кўриб бериши керак.

Масалан, жамоада ҳим қандай изланишлар чиқаршириянига ишлаб чиқаришни яшини ташкил этишини тақомиллаштиришадиган жараён эмас. Бунинг учун раҳбар (иш бошкварлари менежер) бир мақсадда йўналтирилган — ижодкорликнинг турли кирарларини рабатлантиришадиган шарт-шароитларни вуҳуда кетириш чора-тадбирларни кўриб бериши керак.

Масалан, жамоада ҳим қандай изланишлар чиқаршириянига ишлаб чиқаришни яшини ташкил этишини тақомиллаштиришадиган жараён эмас. Бунинг учун раҳбар (иш бошкварлари менежер) бир мақсадда йўналтирилган — ижодкорликнинг турли кирарларини рабатлантиришадиган шарт-шароитларни вуҳуда кетириш чора-тадбирларни кўриб бериши керак.

Масалан, жамоада ҳим қандай изланишлар чиқаршириянига ишлаб чиқаришни яшини ташкил этишини тақомиллаштиришадиган жараён эмас. Бунинг учун раҳбар (иш бошкварлари менежер) бир мақсадда йўналтирилган — ижодкорликнинг турли кирарларини рабатлантиришадиган шарт-шароитларни вуҳуда кетириш чора-тадбирларни кўриб бериши керак.

Масалан, жамоада ҳим қандай изланишлар чиқаршириянига ишлаб чиқаришни яшини ташкил этишини тақомиллаштиришадиган жараён эмас. Бунинг учун раҳбар (иш бошкварлари менежер) бир мақсадда йўналтирилган — ижодкорликнинг турли кирарларини рабатлантиришадиган шарт-шароитларни вуҳуда кетириш чора-тадбирларни кўриб бериши керак.

Масалан, жамоада ҳим қандай изланишлар чиқаршириянига ишлаб чиқаришни яшини ташкил этишини тақомиллаштиришадиган жараён эмас. Бунинг учун раҳбар (иш бошкварлари менежер) бир мақсадда йўналтирилган — ижодкорликнинг турли кирарларини рабатлантиришадиган шарт-шароитларни вуҳуда кетириш чора-тадбирларни кўриб бериши керак.

Масалан, жамоада ҳим қандай изланишлар чиқаршириянига ишлаб чиқаришни яшини ташкил этишини тақомиллаштиришадиган жараён эмас. Бунинг учун раҳбар (иш бошкварлари менежер) бир мақсадда йўналтирилган — ижодкорликнинг турли кирарларини рабатлантиришадиган шарт-шароитларни вуҳуда кетириш чора-тадбирларни кўриб бериши керак.

Масалан, жамоада ҳим қандай изланишлар чиқаршириянига ишлаб чиқаришни яшини ташкил этишини тақомиллаштиришадиган жараён эмас. Бунинг учун раҳбар (иш бошкварлари менежер) бир мақсадда йўналтирилган — ижодкорликнинг турли кирарларини рабатлантиришадиган шарт-шароитларни вуҳуда кетириш чора-тадбирларни кўриб бериши керак.

Масалан, жамоада ҳим қандай изланишлар чиқаршириянига ишлаб чиқаришни яшини ташкил этишини тақомиллаштиришадиган жараён эмас. Бунинг учун раҳбар (иш бошкварлари менежер) бир мақсадда йўналтирилган — ижодкорликнинг турли кирарларини рабатлантиришадиган шарт-шароитларни вуҳуда кетириш чора-тадбирларни кўриб бериши керак.

Масалан, жамоада ҳим қандай изланишлар чиқаршириянига ишлаб чиқаришни яшини ташкил этишини тақомиллаштиришадиган жараён эмас. Бунинг учун раҳбар (иш бошкварлари менежер) бир мақсадда йўналтирилган — ижодкорликнинг турли кирарларини рабатлантиришадиган шарт-шароитларни вуҳуда кетириш чора-тадбирларни кўриб бериши керак.

Масалан, жамоада ҳим қандай изланишлар чиқаршириянига ишлаб чиқаришни яшини ташкил этишини тақомиллаштиришадиган жараён эмас. Бунинг учун раҳбар (иш бошкварлари менежер) бир мақсадда йўналтирилган — ижодкорликнинг турли кирарларини рабатлантиришадиган шарт-шароитларни вуҳуда кетириш чора-тадбирларни кўриб бериши керак.

Масалан, жамоада ҳим қандай изланишлар чиқаршириянига ишлаб чиқаришни яшини ташкил этишини тақомиллаштиришадиган жараён эмас. Бунинг учун раҳбар (иш бошкварлари менежер) бир мақсадда йўналтирилган — ижодкорликнинг турли кирарларини рабатлантиришадиган шарт-шароитларни вуҳуда кетириш чора-тадбирларни кўриб бериши керак.

Масалан, жамоада ҳим қандай изланишлар чиқаршириянига ишлаб чиқаришни яшини ташкил этишини тақомиллаштиришадиган жараён эмас. Бунинг учун раҳбар (иш бошкварлари менежер) бир мақсадда йўналтирилган — ижодкорликнинг турли кирарларини рабатлантиришадиган шарт-шароитларни вуҳуда кетириш чора-тадбирларни кўриб бериши керак.

Масалан, жамоада ҳим қандай изланишлар чиқаршириянига ишлаб чиқаришни яшини ташкил этишини тақомиллаштиришадиган жараён эмас. Бунинг учун раҳбар (иш бошкварлари менежер) бир мақсадда йўналтирилган — ижодкорликнинг турли кирарларини рабатлантиришадиган шарт-шароитларни вуҳуда кетириш чора-тадбирларни кўриб бериши керак.

Масалан, жамоада ҳим қандай изланишлар чиқаршириянига ишлаб чиқаришни яшини ташкил этишини тақомиллаштиришадиган жараён эмас. Бунинг учун раҳбар (иш бошкварлари менежер) бир мақсадда йўналтирилган — ижодкорликнинг турли кирарларини рабатлантиришадиган шарт-шароитларни вуҳуда кетириш чора-тадбирларни кўриб бериши керак.

Масалан, жамоада ҳим қандай изланишлар чиқаршириянига ишлаб чиқаришни яшини ташкил этишини тақомиллаштиришадиган жараён эмас. Бунинг учун раҳбар (иш бошкварлари менежер) бир мақсадда йўналтирилган — ижодкорликнинг турли кирарларини рабатлантиришадиган шарт-шароитларни вуҳуда кетириш чора-тадбирларни кўриб бериши керак.

Масалан, жамоада ҳим қандай изланишлар чиқаршириянига ишлаб чиқаришни яшини ташкил этишини тақомиллаштиришадиган жараён эмас. Бунинг учун раҳбар (иш бошкварлари менежер) бир мақсадда йўналтирилган — ижодкорликнинг турли кирарларини рабатлантиришадиган шарт-шароитларни вуҳуда кетириш чора-тадбирларни кўриб бериши керак.

Масалан, жамоада ҳим қандай изланишлар чиқаршириянига ишлаб чиқаришни яшини ташкил этишини тақомиллаштиришадиган жараён эмас. Бунинг учун раҳбар (иш бошкварлари менежер) бир мақсадда йўналтирилган — ижодкорликнинг турли кирарларини рабатлантиришадиган шарт-шароитларни вуҳуда кетириш чора-тадбирларни кўриб бериши керак.

Масалан, жамоада ҳим қандай изланишлар чиқаршириянига ишлаб чиқаришни яшини ташкил этишини тақомиллаштиришадиган жараён эмас. Бунинг учун раҳбар (иш бошкварлари менежер) бир мақсадда йўналтирилган — ижодкорликнинг турли кирарларини рабатлантиришадиган шарт-шароитларни вуҳуда кетириш чора-тадбирларни кўриб бериши керак.

Масалан, жамоада ҳим қандай изланишлар чиқаршириянига ишлаб чиқаришни яшини ташкил этишини тақомиллаштиришадиган жараён эмас. Бунинг учун раҳбар (иш бошкварлари менежер) бир мақсадда йўналтирилган — ижодкорликнинг турли кирарларини рабатлантиришадиган шарт-шароитларни вуҳуда кетириш чора-тадбирларни кўриб бериши керак.

Масалан, жамоада ҳим қандай изланишлар чиқаршириянига ишлаб чиқаришни яшини ташкил этишини тақомиллаштиришадиган жараён эмас. Бунинг учун раҳбар (иш бошкварлари менежер) бир мақсадда йўналтирилган — ижодкорликнинг турли кирарларини рабатлантиришадиган шарт-шароитларни вуҳуда кетириш чора-тадбирларни кўриб бериши керак.

Масалан, жамоада ҳим қандай изланишлар чиқаршириянига ишлаб чиқаришни яшини ташкил этишини тақомиллаштиришадиган жараён эмас. Бунинг учун раҳбар (иш бошкварлари менежер) бир мақсадда йўналтирилган — ижодкорликнинг турли кирарларини рабатлантиришадиган шарт-шароитларни вуҳуда кетириш чора-тадбирларни кўриб бериши керак.

Масалан, жамоада ҳим қандай изланишлар чиқаршириянига ишлаб чиқаришни яшини ташкил этишини тақомиллаштиришадиган жараён эмас. Бунинг учун раҳбар (иш бошкварлари менежер) бир мақсадда йўналтирилган — ижодкорликнинг турли кирарларини рабатлантиришадиган шарт-шароитларни вуҳуда кетириш чора-тадбирларни кўриб бериши керак.

Масалан, жамоада ҳим қандай изланишлар чиқаршириянига ишлаб чиқаришни яшини ташкил этишини тақомиллаштири

Пир бадавлатларимиз МЕХРГА ЙЎГРИЛГАН УМР

Онани дейдилар — ернинг күёши.
Башарият акбул киссининг боши.
Хакикатан ҳам сиз биз билган кубб — коинот күёши бўлса, она — инсоният куббидир. Биз шу кубб нурини эмзиб унамиш, шу нур тубайли камолга етамиш. Она бор — Ватан бор! Она бор — ҳалқ бор — авлод бор. Она бор — келажак бор, бахт бор, ойдин кун бор. Дунёдаги энг яхши сифат, энг яхши фазилат — онадан. Шундайде мөхри дарё, жафоқа, оқкўнгил онапаримиз хамиша элемиз арзигодига, фарзандлари эъзозида умр кечирмодлар.

Ана шундай ибратли хонадон соҳибаси, меҳрибон она, ширин-сухан қайнона Фаридонҳон ай Сироиддиновнинг бебоҳа фазилатлари, одамийликлари хакида уларнинг яхин қариндошлари, хурмат-эътиборлари бир инсондан эшитиб колдими by bargi кенг онажон ҳамда у кишининг ҳавас кисла арзидиган келинлари билан таниши истаги туғиди.

Айниқса Фаридон аянинг кўпчиликка ибратли ажойиб гузал фазилатлари — меҳрибон қайнона эканниларини эшитгач, уларнинг хонадонларига боришига, дилдан сұхбатлашига ошидиким.

Фаридонҳон аянинг фазилатлари бордими эшитгандан көнчигина ҳаволига қадам босиб киришим биланоқ ишонч хосил қилим. Тоза ва озода шинамигина серфайс ховли саҳнада оплок гулга бурканган дарҳатлар, кўп-кизил алвондек очилиб ётган лолалар, кўм-кўм ва баланд бўйи ўтсан ўсмаю кўкатлар бу хонадон файзига яна ҳам файз қўшиб, оила аъзоларининг накадар саронжом-сарнинлари эканниларини шундукнина айтиб турибди. Буни қарангни, биз борганд қуминиздан экан. Ховлида аянинг фарзандлари, келинларининг кўновин қаҳжакалар, шодон кулгулар янгар турарди.

Бизни кўриб чехраларида бахтиерлик, шоду курримлик аж эктан келинлар бирин-сирин ҳумумомаллик билан қарши олдилар. Хонадоннинг азизу мукаррам онажони Фаридон аянни қўрганимизда эса мулойм, майн табассуми билан юзларидан бекиёс меҳр, нур ёғилиб турган фариштаги онажон эканниларига амин бўйдим. Айниқсан мени илики бир самимийлик билан кучоқ очиб бағариларига босгандариди гўё ўз онамнинг сиймаларини кўргандек, қайнон мекларини тўйғандек бўйдим. Чунки аянинг беозор чехраларидаги меҳр, самимийликни кўриб онажонимни кўргандек бўйдим. Фаридон аян бир киз, тўрт ўғилинг бўйдик. Фарзандларининг тарбиясида отси ҳам, мен ҳам жуда катта ётибор бериб, ҳаммаларини ўқитдик. Оллоҳа шукр, фарзандларимиз одобли, меҳнатсевар, эл-юрт хизматига камарбаста инсонлар бўйдиди. Уларга ҳам қайта-қайта: фахат яхшиларга ҳавас касалхонада ёрдам бериб юрдим. Сўнг 1945 йил Абдувоҳид ака ўз бўйларидан билан Берлинга йўл олиди. Мен Тошкентта қайтиб келдим. Нихоят уруш тугар Абдувоҳид асан-омон қайтиб келдилар. Уша, куни үйимизда тўй устига тўй бўйиб кетган. Биринч фарзандим Сайдонҳон дунёга келган.

— Мана шундай ажойиб ўтган келинлик дарвларимиз кизим, — дед мояллини кўймайдилар Фаридон ая. — Тўрмуш ўртогим билан жуда ахилтув юлагимиз. Бир киз, тўрт ўғилинг бўйдик. Фарзандларининг тарбиясида отси ҳам, мен ҳам жуда катта ётибор бериб, ҳаммаларини ўқитдик. Оллоҳа шукр, фарзандларимиз одобли, меҳнатсевар, эл-юрт хизматига камарбаста инсонлар бўйдиди. Уларга ҳам қайта-қайта: фахат яхшиларга ҳавас касалхонада ёрдам бериб юрдим.

— Соғлом авлоднинг камол тошишида, тарбиясида қайноналаринг ҳам хиссалари катта экан, сиз бугун нима дейдиз? — сўрайман яна Фаридонҳон аядан.

— Ҳа, ҳакикатан онажоннинг фарзандлари хамманинг ҳаваси келади. Кизлари Сайдонҳон — врач, тўрт ўғилинг Абдуғаур — тибиёт фанлари номзоди, жарроҳ, Абдувалик — самолётсиз, Абдулмалик — курувчи-муҳандис, Абдураҳим — тадбиркор. Келинлари ҳам ҳаммалари олий маълумотли.

— Соғлом авлоднинг камол тошишида, тарбиясида қайноналаринг ҳам хиссалари катта экан, сиз бугун нима дейдиз? — сўрайман яна Фаридонҳон аядан.

— Ҳа, албатта бор, бўлмасами. Оила тинч бўлса, қайнон-келинлар муносабати яхши бўлса, албатта соғлом мухитда — соглом авлод, воғоя етади. Келин албатта ёш, таражиси кам, қайнон набирасининг тарбиясига, воғоя етказишида ўз хиссасини керак, шу жумладан келинга ҳам ўз фарзандидек караб, яйшичиши, албатта бор коронулик дарвларида унинг ахволини тушуниш, ёрдам берса, албатта бор опладағанда ғарзидарига дейишида ҳавас билан.

— Оиланинг тинчлиги, қайнона-келинларнинг тотувлиги кўпроқ нималарга болгли, деб ўйлайсиз? — сўрайман яна Фаридонҳон аядан.

— Оиланинг тинчлиги-ахиллиги кўпроқ қайноналарга болгли, Жанжаллар кўпинча қайноналарнинг беабрлигини деб ўйлайман. Қайнона ҳам она, оиланинг каттаси. Шунинг учун қайнона бўлгач оғир-босиқлик билан барча муаммалорни ҳал килиши, бегона хонадонга келган ёш келинчакни ҳадеб тергайвермай, камситмай, хато ва камчиликларини

Аксинча

тактических

нормативов

и нормативов